

Fokprogramma Tinker

Fokprogramma ingediend	15 oktober 2018
Systeem voor identificatie en registratie bijgewerkt	6 maart 2019
Registratie afstamming bijgewerkt	6 maart 2019
Prestatieonderzoek bijgewerkt	6 maart 2019
Indeling stamboek bijgewerkt	6 maart 2019; 3 april 2019; 8 april 2019
Beleid inteeltproblematiek en erfelijke gebreken bijgewerkt	6 maart 2019
Zoötechnische certificaten bijgewerkt	6 maart 2019
Uitvoering fokprogramma bijgewerkt	6 maart 2019
Fokprogramma goedgekeurd	9 april 2019

1. Gegevens organisatie

Naam organisatie	Nederlands Stamboek voor Tinkers.
Contactpersoon	Leonor van Leeuwen
Functie	Voorzitter
Adres	Brunnellaan 39
Postcode	4143 EJ Leerdam
Mobiel telefoonnummer	+33 664851190
E-mailadres	nsvtkantoor@gmail.com

Stamboek van oorsprong Zelf stamboek van oorsprong (Europees Moederstamboek)

2. Fokdoel

Instandhouding en verbetering van het ras.

3. Naam ras

Tinker. Elders ook bekend als; Gypsy Cob, Gypsy Vanner, Irish Cob.

4. Gedetailleerde eigenschappen van het ras

De Tinker is een opvallend ras met betrekking tot de rastypische kenmerken. Dit koudbloed paard kenmerkt zich vooral door veel tot zeer veel behang, zowel in de vorm van manen, staart als sokken. De schofthoogte is zeer wisselend, daar de Gypsy's in het verre verleden weinig rekening hielden met een specifiek fokprogramma. Echter zijn ze qua bouw doorgaans breder dan een warmbloed paard. Binnen de Tinker wordt er onderscheid gemaakt tussen 3 types (Grai, de luxere en hoogbenige variant, Cob, de zwaardere, rondere en vaak iets kleinere variant en de Vanner, zeer zwaar, groot, langer gelijnd, meer horizontaal gebouwd) Qua kleurslagen is elke voorkomende kleur toegestaan, idem voor de bijbehorende oogkleuren. Genetische defecten zijn er tot op heden relatief weinig bekend. PSSM is een gendefect die opgemerkt is binnen het ras en daarop wordt dan ook zeer grootschalig onderzoek gedaan (inclusief verplicht testen voor alle dieren die fokwaarde hebben). Bekende inteelt is weinig tot zeer weinig aanwezig, mede vanwege het feit dat het stamboek openstaat voor dieren zonder afstamming is een reëel inteeltpercentage niet altijd te berekenen. Bij paarden waarvan de afstamming wel bekend is, is bekend dat er niet tot nauwelijks sprake is van inteelt. Het inteeltpercentage wordt automatisch bijgehouden en berekend door Equis (online software pakket).

5. Selectie- en fokdoelstellingen

Elk paard die ingezet wenst te worden voor de fokkerij dient alvorens te worden beoordeeld op het rastype. Allereerst is de vraag of het paard an sich rastypisch genoeg is om als 'Tinker' te worden beschouwd. Deze beoordeling vindt plaats door middel van een thuisopname of een keuring. Indien het paard op de keuring wordt voorgebracht zal deze vervolgens ook worden beoordeeld in hoeverre deze binnen zijn/haar type (Cob/Grai/Vanner) past (exacte omschrijvingen per type zie <https://www.nsvt.eu/het-stamboek/grai-cob-vanner/>) en hierop worden beoordeeld. Elk ter keuring gebracht paard (indien 3 jaar en ouder) ontvangt een separaat cijfer voor type, welke doorslaggevend is in het ontvangen van een bepaalde premie of predicaat (ster of model). Dit betreft ook zeker de hengsten die worden aangeboden voor de dekdienst. Indien een hengst qua typering en bijbehorend typecijfer niet ster predicaat waardig is (minimaal 70 punten) dient deze niet te worden aangewezen voor de dekdienst. Dit geldt ook voor de PSSM1, elke hengst die wordt aangeboden voor de keuring ten behoeve van de dekdienst dient vrij te zijn van PSSM1. Tevens worden zij op de röntgenfoto gezet (knie, sprong, voet) om te beoordelen of zij geen genetische afwijkingen hebben op deze onderdelen en een spermaonderzoek gedaan (minimaal 1000 TNB gemiddeld op 2 sprongen met 1 uur tussentijd) Hengsten in de toekomst die in het Algemene Boek staan waarvan rastype niet bekend is, zullen niet worden aangewezen voor de dekdienst. Buitenom het streven naar een goedgebouwd paard

zonder exterieurfouten die ook nog een fatsoenlijke beweging laat zien is het bij het ras de Tinker zeer van belang dat het rastype wordt gewaarborgd. Dit om te voorkomen dat in de komende generaties de typerende kernmerken verloren gaan en een te rij typisch paard zal worden gefokt.

6. Geografisch gebied

Lidstaat 1	Nederland
Activiteit(en)	Moederstamboek (Fokkerij + keuringen)
Aantal fokkers	496
Aantal fokdieren	2713
Datum start activiteiten	01-01-1999
Lidstaat 2	Frankrijk
Activiteit(en)	Fokkerij + keuringen
Aantal fokkers	4
Aantal fokdieren	26
Datum start activiteiten	01-01-2018
Lidstaat 3	Estland
Activiteit(en)	Fokkerij
Aantal fokkers	1
Aantal fokdieren	2
Datum start activiteiten	01-10-2018
Lidstaat 4	België
Activiteit(en)	Dochterstamboek (Fokkerij + keuringen)
Aantal fokkers	28
Aantal fokdieren	83
Datum start activiteiten	01-01-2011
Lidstaat 5	Zweden
Activiteit(en)	dochterstamboek (Fokkerij + keuringen)
Aantal fokkers	46
Aantal fokdieren	186
Datum start activiteiten	01-01-2013
Lidstaat 6	Denemarken
Activiteit(en)	Dochterstamboek (Fokkerij + keuringen)
Aantal fokkers	51
Aantal fokdieren	211
Datum start activiteiten	01-01-2012
Lidstaat 7	Polen
Activiteit(en)	Dochterstamboek (Fokkerij + keuringen)
Aantal fokkers	4
Aantal fokdieren	216
Datum start activiteiten	01-01-2011
Lidstaat 8	Spanje
Activiteit(en)	Fokkerij + keuringen
Aantal fokkers	1
Aantal fokdieren	9
Datum start activiteiten	01-01-2018
Lidstaat 9	Malta
Activiteit(en)	Fokkerij
Aantal fokkers	1
Aantal fokdieren	6
Datum start activiteiten	01-01-2018
Lidstaat 10	Rusland
Activiteit(en)	Fokkerij + keuringen
Aantal fokkers	11
Aantal fokdieren	43

Datum start activiteiten 01-01-2018

7. Identificatie en registratie

a. Wijze van identificatie

Elk paard die opgenomen wordt in het stamboek dient te zijn voorzien van een chip. Deze zal worden gezet door of een erkend dierenarts of door een paspoortconsulent (opgeleid via de koepel). Nakomelingen uit erkende hengsten worden enkel met beide ouders geregistreerd indien er in voorafgaand jaar een dekbon door de hengstenhouder is verzonden. Fokker dient binnen 14 dagen na geboorte een geboortebericht in te sturen met alle gegevens van het geboren. Tevens wordt er van elk paard DNA materiaal afgenomen. Op jaarbasis worden van minimaal 5 paarden een DNA verificatie gedaan op het ouderschap. Bij twijfel (bijvoorbeeld door een nakomeling die een afwijkende kleur heeft, die genetisch niet mogelijk is in deze combinatie) wordt er, op kosten van de fokker, ook een DNA verificatie gedaan. Elk paard dat een NSvT paspoort ontvangt, krijgt hierbij automatisch een eigen levensnummer. Alle registraties worden gedaan in het systeem van Equis, de levensnummers worden automatisch gekoppeld. Momenteel zijn er 3 actieve paspoortconsulenten in Nederland aanwezig, in 2019 zal er via de Koepel nog minimaal 1 worden opgeleid. Allen bezitten, door het stamboek verstrekt, Nederlandse chips en een chipreader.

Binnen het NSvT wordt er weinig tot geen gebruik gemaakt van KI. Slechts een klein percentage van de hengsten die worden ingezet, zullen op KI beschikbaar zijn. Deels hiervan is reeds gewonnen en ingevroren sperma, deels vers sperma. Alle hengsten wordt een DNA analyse van gemaakt (DNA profiel) alvorens er sprake is van goedkeuring. Enkel bij hengsten waarbij beide ouders bekend zijn, zou een DNA analyse kunnen worden opgemaakt. Omdat het NSvT echter nog een open stamboek betreft, waarbij ook paarden, mits zij voldoen aan de rasstandaard, zonder afstamming, kunnen worden ingezet voor de fokkerij, heeft een DNA analyse (er is immers geen mogelijkheid tot vergelijk) geen nut.

b. Controlesystematiek

Bij elke opname wordt, indien deze is geplaatst, de microchip uitgelezen en geverifieerd met paspoort van desbetreffende paard en/of het online stamboeksysteem.

8. Systeem voor registratie van de afstamming

Hengstenhouders dienen aan het einde van het dekseizoen een dekbon van elk gedekte merrie, per aangeboden, hengst te verzenden naar het stamboek. Al deze dekkingen worden geregistreerd in Equis en als back-up in een separaat Excelbestand. In het daarop volgende jaar dient elke fokker die een veulen heeft binnen 14 dagen een geboortebericht in te sturen. Deze worden ook in Equis geregistreerd, waarbij een levensnummer wordt aangemaakt. Tevens wordt er van elk paard DNA materiaal afgenomen. Op jaarbasis worden van minimaal 5 paarden een DNA verificatie gedaan op het ouderschap. Bij twijfel (bijvoorbeeld door een nakomeling die een afwijkende kleur heeft, die genetisch niet mogelijk is in deze combinatie) wordt er, op kosten van de fokker, ook een DNA verificatie gedaan.

9. Plan voor creatie of reconstructie van het ras

Niet van toepassing.

10. Prestatieonderzoek

a. Wijze van gegevensverzameling

Jaarlijks worden er een aantal reguliere keuringen (merries/ruinen/veulens) en 1 hengstenkeuring georganiseerd binnen Nederland. Tevens zijn er een aantal keuringen op jaarbasis in het buitenland, op aanvraag van desbetreffende organisaties. Dochterstamboeken organiseren hun keuringen zelf.

Alle gegevens van de keuringen worden ingevoerd in Equis, dit betekent dat zowel het gehele programma als alle resultaten van de keuringen hierin worden verwerkt. Verwerking van deze gegevens in het systeem wordt immer door een bestuurslid van het NSvT gedaan, deze activiteiten worden niet uitbesteed aan derden.

b. Wijze van registratie, validatie, communicatie van gegevens

Alle uitslagen worden geregistreerd in Equis. Tevens worden de keuringsformulieren ingescand en bij de hengsten gepubliceerd op de website, mits sprake is van een goedkeuring, en ons magazine de Battie. De keuringsuitslagen zijn gebaseerd op de bevindingen in de ring van het jurykorps. De juryleden zijn deels opgeleid door het PVE, deels zal er een aantal nieuwe juryleden worden geworven vanuit de opleiding van de Koepel. Ook zal de opleiding van de Koepel worden aangeboden aan onze huidige aspirant juryleden. Alle (aspirant) juryleden komen

jaarlijks bijeen voor een synchronisatie dag, ter verificatie dat alle keurmeesters dezelfde richtlijnen voor het keuren blijven volgen.

Een keuring (paarden 3 jaar en ouder) bestaat uit 2 onderdelen. De typekeuring (voldoet het paard aan de raskenmerken en in welke mate?) en keuring op exterieur en beweging.

Gebaseerd op dit eindresultaat wordt er een premie en/of predicaat afgegeven.

De uitslagen van de keuringen worden in het paspoort van desbetreffende paard geregistreerd. Tevens ontvangen de eigenaren van de paarden welke een specifiek predicaat hebben verkregen op een keuring, hiervan een document thuisgestuurd.

c. Toepassing gegevensverzameling in het kader van selectiedoelstellingen

Specifiek voor hengsten:

Voorlopig goedgekeurd voor de dekdienst (3 & 4 jaar oud), dienen opnieuw bezichtigd te worden met 5 jaar ouder. Definitief goedgekeurd voor de dekdienst (5 jaar en ouder). Voor het leven goedgekeurd.

Andere beschikbare predicaten voor hengsten:

MODEL (minimaal 7 jaar oud): definitief goedgekeurd voor dekdienst + herhaalde aanbieding aan de jury, waarbij het puntenaantal voor type tenminste 75 moet bedragen

PREFERENT:

minimaal 15 nakomelingen van 3 jaar of ouder, waarvan er 9 een 1e premie hebben behaald en 6 een 2e premie. De preferent hengst moet minimaal 1 nakomeling hebben die een goedgekeurde dekhengst bij het NSVT is.

Algemeen predicaat SPORT (ook voor hengsten):H

het sportpredicaat kan worden vergeven aan merries, ruinen en hengsten met goede resultaten in de competitie sport. Het sportpredicaat kan alleen verkregen worden op basis van resultaten behaald tijdens wedstrijden geregistreerd bij de "Koninklijke Nederlandse Hippische sportfederatie (KNHS). De bij het KNHS geregistreerde standen zijn bepalend voor het in aanmerking komen voor het sportpredicaat.

Mennen:

Grai: Z + 5

Cob: M + 5

Vanner: M1 + 5

Dressuur:

Grai: Z1 + 5

Cob : M2 + 5

Vanner : M1 + 5

PREFERENT voor merries: de register- of stamboekmerrie moet minimaal 3 nakomelingen van 3 jaar of ouder hebben die minimaal een 1e premie & Ster hebben behaald.

STER voor merries en ruinen: het totaal puntenaantal op een keuring is tenminste 210 en het puntenaantal voor type is minimaal 70

11. Genetische evaluatie

Genetische evaluatie is niet van toepassing

12. Indeling van het stamboek

a. Onderverdeling in hoofdsectie en aanvullende sectie

Hoofdsectie	Hoofdboek
Aanvullende sectie	Algemeen boek

b. Onderverdeling in klassen van de hoofdsectie

Klasse	Hoofdboek 1 (Stamboek)
Klasse	Hoofdboek 2 (Register)

c. Voorschriften, criteria en procedures voor opname van dieren in hoofdsectie en aanvullende secties en klassen

Binnen het NSVT wordt er onderscheid gemaakt tussen de volgende boeken.

Hoofdboek (HB)1a (Stamboek)

Nakomelingen van paarden die beide zijn beoordeeld op hun rastype en zijn ingeschreven in Hoofdboek 1 of Hoofdboek 2, waarbij de hengst is goedgekeurd voor de dekdienst, worden geregistreerd in Hoofdboek 1a, mits de nakomeling rastypisch genoeg is.

Hoofdboek (HB) 1b (Stamboek)

Nakomelingen van paarden die beide zijn beoordeeld op hun rastype en zijn ingeschreven in Hoofdboek 1 of Hoofdboek 2, waarbij de hengst is goedgekeurd voor de dekdienst, worden geregistreerd in Hoofdboek 1b, indien de nakomeling niet rastypisch genoeg is.

Hoofdboek (HB) 2a (Register)

Nakomelingen waarbij 1 ouder(s) niet goedgekeurd is/zijn, maar wel beide bekend zijn, nakomeling dient wel positief beoordeeld te zijn op rastype. Dit geldt ook voor paarden die niet binnen het NSvT zijn geboren (doorgaans import) maar waarvan wel beide ouders staan geregistreerd bij een ander stamboek en/of in het paspoort.

Hoofdboek (HB) 2b (Register)

Nakomelingen waarbij 1 ouder(s) niet goedgekeurd is/zijn, maar wel beide bekend zijn, nakomeling dient niet positief beoordeeld te zijn op rastype. Dit geldt ook voor paarden die niet binnen het NSvT zijn geboren (doorgaans import) maar waarvan wel beide ouders staan geregistreerd bij een ander stamboek en/of in het paspoort.

Algemeen Boek (ABK) Kruising

Alle nakomelingen van een combinatie uit Hoofdboek 1 of Hoofdboek 2 met een paard van een geheel ander ras, waarbij de nakomeling niet rastypisch genoeg is om als Tinker benoemd te worden.

Algemeen Boek & vermelding 'Tinker' (ABT)

Alle dieren waarvan geheel geen afstamming bekend is, maar die wel als rastypisch worden beoordeeld.

Nakomelingen uit HB1 x HB1 gaan standaard in HB1 wanneer er sprake is van goedkeuring van de hengst. Wanneer de hengst niet is goedgekeurd gaat deze nakomeling naar HB2. Nakomelingen uit HB2 x HB1, indien er sprake is van goedkeuring van de hengst gaan automatisch naar HB1. Wanneer de hengst niet is goedgekeurd blijft de nakomeling in HB2. Nakomelingen uit ABT x HB1 of HB2 gaan in HB2.

Nakomelingen uit ABK x HB1 of HB2 dienen te worden beoordeeld op rastype alvorens zij daadwerkelijk kunnen worden geregistreerd. Deze beoordeling dient te worden gedaan met minimaal 3 jaar qua leeftijd. Tot deze beoordeling zal de nakomeling in ABK worden geregistreerd. Wanneer zij rastypisch genoeg worden beoordeeld gaat deze in HB2.

d. Voorschriften opname paarden van ander ras of specifieke hengstenlijn of merrielyn dat andere ras in de hoofdsectie

Niet van toepassing.

e. Procedure voor opwaardering nakomelingen van dieren uit aanvullende sectie naar hoofdsectie

Paarden in het ABT welke alsnog de afstamming van kan worden achterhaald en via DNA geverifieerd kunnen promoveren naar HB2. Paarden binnen het ABK welke na beoordeling op rastype alsnog beoordeeld worden als rastypisch genoeg kunnen promoveren naar HB2. Paarden binnen het HB2 kunnen promoveren naar HB1 wanneer ouderdieren met terugwerkende kracht alsnog goedgekeurd worde voor de fokkerij (dekdienst).

f. Voorwaarden aanvaarding fokdieren voor natuurlijke dekking

Hengsten dienen minimaal een gemiddeld TNB te hebben van 500 over 2 sprongen, met 1 uur tussentijd, alvorens goedgekeurd te kunnen worden voor de dekdienst. Spermarapport dient van een erkende instantie te zijn.

g. Voorwaarden voor aanvaarding fokdieren voor kunstmatige inseminatie

Sperma dient te worden gewonnen bij een erkend dekstation conform regelgeving. Hengst dient negatief te zijn getest op CEM. Hengst mag in 1 dekseizoen afwisselen van Natuurlijk dekken naar KI (vers) of visa versa, echter dienen dan wel opnieuw de testen voor CEM te

worden verricht wanneer er opnieuw gekozen wordt KI. KI diepvries mag altijd worden gecombineerd met KI Vers of Natuurlijk dekken.

h. Verbod reproductietechnieken

Inseminatie met sperma van een hengst, die reeds langer van 5 jaren dood en/of gecasteerd is, is niet toegestaan behoudens vooraf verkregen toestemming van het bestuur. Het toepassen van bijzondere, niet-natuurlijke voortplantingstechnieken zoals embryotransplantatie is niet toegestaan, behoudens vooraf verkregen toestemming van het bestuur.

13. Voldoende fokdieren en fokkers

a. Aantal ingeschreven dieren in stamboek

Klasse Hoofdboek 1 (Stamboek)	M: 638 V: 513
Klasse Hoofdboek 2 (Register)	M: 381 V: 1181
Aanvullende sectie Algemeen Boek	M: 506 V: 631
Trend	Stijgend

b. Aantal dekkingen

Aantal	59
Trend	Stijgend

c. Aantal inseminaties

Aantal	25
Trend	Stijgend

d. Aantal mannelijke dieren ingezet voor de fokkerij

Aantal	24
Trend	Stijgend

e. Aantal volwassen vrouwelijke dieren tussen 3 en 20 jaar dat staat ingeschreven in het stamboek

Aantal	1806
Trend	Stijgend

f. Aantal geboren dieren

Aantal	141
Trend	Stijgend

g. Aantal actieve fokkers

Aantal	73
Trend	Stijgend

h. Aantal leden/aangeslotenen

Aantal	474
Trend	Stabiel

14. Beleid inteeltproblematiek en erfelijke gebreken

Bij een gekozen combinatie mag het inteeltpercentage maximaal 12.5% zijn. Indien een fokker een veulen fokt die een hoger % heeft zal deze nimmer worden opgenomen in Hoofdboek 1. Alle nakomelingen uit deze nakomelingen zullen tevens in Hoofdboek 2 worden geplaatst, totdat er wederom een maximaal inteeltpercentage van 12.5% is. Bestuur communiceert aan fokkers te streven naar een maximaal inteeltpercentage van 6,25%. Hengsten die positief bevonden worden op PSSM1 worden niet toegelaten tot de dekdienst. Merries die positief worden bevonden zijn niet uitgesloten (wellicht dat dit zal wijzigen in de toekomst n.a.v. een ALV), maar wordt geadviseerd om niet in te zetten voor de fokkerij. Hengsten die een aanmerking hebben op de röntgen (sprong en knie) worden uitgesloten voor de fokkerij.

Alle hengsten die worden aangewezen voor de dekdienst dienen vrij te zijn van de genetische afwijking PSSM1. Deze afwijking, welke niet altijd voor klachten zorgt bij de Tinker maar wel veelvuldig gezien wordt (bij benadering 1 op de 3 paarden) wordt beschouwd als ernstig genoeg om te stimuleren deze uit de fokkerij te weren.

CEM – hengsten die worden aangeboden voor KI dienen vrij te zijn van CEM. Wanneer een hengst positief wordt getest op CEM, dient deze te worden behandeld totdat er alsnog een

negatieve test wordt aangeboden (met een periode van 7 dagen tussen de behandeling en het opnieuw te nemen swab voor de test).

Röntgenfoto's – hengsten die worden aangewezen voor de dekdienst dienen te worden gecontroleerd op erfelijke gebreken in de gewrichten van de knie en de sprong. Deze beoordeling dient te worden gedaan door een PROK erkende dierenarts.

Gestelde normen bij de röntgen:

- Het spronggewricht (spat) valt binnen de klasse: 0-2
- Osteochondrose (O.C.) in knie- of spronggewricht: A-B

15. Zoötechnische certificaten

a. *Beschrijving welke documenten er worden afgegeven*

Paardenpaspoorten

b. *Afgifte certificaten door spermacentrum/embryoteam*

Er worden geen certificaten afgegeven door een spermacentrum en/of embryoteam.

16. Uitvoering fokprogramma

a. *Beschrijving medewerkers*

Jurykorps/keurmeesters: 6 (PVE opgeleid 5 stuks, intern opgeleid 1 persoon) actieve keurmeesters. Streven is om in 2019 hieraan nog minimaal 4 keurmeesters toe te voegen (Koepel opgeleid) + 1 interne aspirant keurmeester aanwezig.

Vrijwilligers:

Commissie Fokkerij - 1 bestuurslid (verantwoordelijk voor organisatie keuringen + verwerking resultaten hiervan) + 3 commissieleden ter ondersteuning.

Commissie I&R - verwerking geboorteberichten, dekbonnen, paspoortaanvragen, overschrijvingen etc. - 2 actieve bestuursleden (administratieve achtergrond + jarenlange ervaring) + 3 paspoortconsulenten (Koepel opleiding).

Financieel - 1 externe boekhouder (contractbasis) + 1 bestuurslid (penningmeester). Alle medewerkers zijn op vrijwillige basis m.u.v. de boekhouder.

b. *Beschrijving beschikbare faciliteiten en apparatuur*

Alle registraties worden verwerkt in Equis, online software programma gespecificeerd op I&R en Fokkerij van paarden. Enkel bestuursleden hebben toegang tot dit systeem, geen andere vrijwilligers of commissieleden. Er is 1 laptop en printer in gebruik van het stamboek, overige apparatuur is eigen bezit van het bestuur. Er zijn 3 chipreaders en divers materiaal voor afname van DNA.

17. Uitbesteding activiteiten

Uitbesteding van activiteiten is niet van toepassing